

Kam kráčam?

Ako vyzeral svet pred sto rokmi? To nám povie dokumentárny film, knihy, alebo už časom zašlé a vyblednuté fotografie... V tomto kraji to bol život bez elektriny, bez áut, bez televízora a rádia, život skromný a nie ľahký. Ľudia oblečení v naškrobených ľanových šatách, sem tam niečo z bavlny alebo drahého hodvábu. Ale človek, či už žil vtedy alebo teraz, bol a je ten istý. Jeho srdce, najhlbšie jadro jeho osoby, je stále rovnaké. Čo sa zmenilo? Len to okolo človeka. Domy sa vďaka technike rozsvietili a rozozvučali, na uliciach začali premávať novšie a lepšie prostriedky prepravy, veci, ľudia, či ďaleké krajiny, o ktorých sa predtým iba rozprávalo, človek už môže sám vidieť a zažiť... Ale ľudské srdce napriek tomu zostáva stále rovnaké: rovnako túžiacie po láske a hľadajúce svoje naplnenie: šťastie, pochopenie a prijatie. Ako vtedy, tak aj dnes sú niektoré ľudské srdcia neoblomné a tvrdé, iné dobroprajné a jemnocitné. Srdcia dobré a láskavé, iné zasa zlé a sebecké. A preto i ľudia ako vtedy aj dnes sú dobrí i zlí, chudobní a bohatí, zdraví i chorí, pracovití i leniví, vynachádzaví alebo sebaľutujúci. Rôzni ľudia boli vtedy a rôzni sme i dnes, ale srdce máme rovnaké – ľudské. Srdce, ktoré nikdy nemôže zostať prázdne a preto sa naplní dobrými vecami, alebo zlými. A to, čo nosíme v srdci: naše priania, túžby, hlboké city či nádherné sny, predstavu dobra, spravodlivosti a lásky, to je náš pomyselný poklad. Veru, človek musí ísť neustále vpred za pokladom, ktorého obraz má v srdci.

Všetko okolo nás, celý svet kamsi beží a my bežíme s ním. Vidíme a cítime ten kolobeh sveta: novosť, rozkvet i starnutie a zánik a potom opäť zrodenie niečoho nového. A platí to aj o nás ľuďoch. Rodíme sa, prežívame mladosť, zrelý vek i starobu. Tešíme sa pri narodení nového človeka a plačeme na pohreboch tých, ktorým sa už život na zemi skončil. Žijeme v čase a ten nás stále kamsi ťahá. Ale kam to vlastne ideme? Kam, akým smerom išli tí pred nami a kam máme ísť my? Človek môže ísť iba dvoma smermi. Buď ide vpred ale vzad. Naš život sa podobá vozu idúcemu hore po strmej ceste. Buď ho ťahá čosi vpred, alebo padá, posúva sa dozadu, späť. Taký je náš osobný pohyb a tak kráča aj svet v ktorom žijeme.

Skúsenosť i Sväté písmo nám hovoria, že ak človek nemá v sebe ťah smerom hore, ak ho nepritahuje pravé Dobro, skutočná Pravda a opravdivá Láska, tak ho strhne láska k sebe, sebecko, svojhlavosť a teľnosť.

Ak je náš život tak krátky, len akýsi úsek medzi kolískou a rakvou, tak je pochopiteľné, že každý z nás sa musí postarať, aby tento čas dobre využil. Starí Rimania hovorievali:

„Carpe diem!“ (Užívaj deň) – „Ozdobme sa ružami, pokiaľ ešte kvitnú!“ A nemusí to byť len hedonista, kto sa bojí o to, aby nestrácal čas a s ním i možnosti života. Boja sa aj ľudia s vyššími ideálmi. Umelec, ktorí túži niečo veľkolepé vytvoriť, vedec, ktorý chce niečo objaviť a pod. A rovnako rozmýšľajú aj tí, ktorí chcú zbohatnúť: čas sú peniaze. V jednom talianskom obchode bola umiestnená nad pultom smaltovaná doštička s nápisom: „Požehnaj, Pane, všetkým tým, ktorí nás zbytočne neoberajú o čas.“ Dnešná spoločnosť to má v krvi, teda strach, že strácame čas, aj keď nemáme práve nič na práci. Stala sa z toho určitá mánia. Istý spisovateľ hovorí, že moderný človek si najlepšie odpočinie v rýchlo idúcom vlaku. Nemusí nič robiť, a pritom má dobrý pocit, že nestráca čas, veď vlak uháňa vpred. Stačí ale, aby vlak niekde neočakávané zostal stáť a už je po odpočinku. Človek je nervózny až do krajnosti. Sväté písmo hovorí, že Boh dal každému toľko času, aby sa mohol rozvinúť a stať sa takým, ako ho chce mať Boh už od večnosti. Preto je nemysliteľné z tohto pohľadu, aby človek nemal čas. K tomu, k čomu bol stvorený dostal každý toľko času, koľko potrebuje.

Na prvom mieste v Starom zákone vidíme, ako Boh dal čas vyvolenému národu. Od Abraháma cez Jozefa, sudcov až k Dávidovi a prorokom môžeme sledovať postupné časové periódy, počas ktorých sa Židia mohli stať národom, ktorý má svoju vlastnú reč, zem, tradíciu, kultúru, náboženské inštitúcie. Je to dlhý čas, ale vo všetkých okamžikoch je zrejmé, k čomu mieri táto história. Je to príprava na príchod Mesiáša. Starý zákon je potom obrazom nielen Nového zákona ako celku, ale každého človeka, jeho osobného vývoja. Každý z nás má dejiny svojho vlastného života. Sú v ňom rôzne etapy a každej etape života dáva Boh potrebný čas. Všetky ale majú jeden zmysel – stretnutie s Kristom. Okamžik, v ktorom k tomuto stretnutiu dôjde, vchádza z času do večnosti. Večnosť, totiž nie je už čas, ale je to niekto, je to Boh.

A preto ak sme rozumní ľudia a chce dobre využiť čas, ktorý nám dobrý Boh vymeral potrebujeme stretanie s Bohom. Potrebujeme počuť jeho hlas, aby sme vedeli, čo a ako robiť, kam ísť a kam neísť, čo si osvojiť a čo zanechať. Jeho Pravda o nás, prečo nás stvoril a k čomu nás vedie je pre nás Svetlom života. Potrebujeme i povzbudenie lásky a dodanie sily, keď sú prekážky a ťažkosti. Potrebujeme i odpočinok, zorientovanie i zotrvanie v tichu a pokoji. Potrebujeme skusovať dobro a lásku. A takéto stretnutie sa deje v Božom chráme. Je to stretnutie s osobou, so živou Božou osobou. To, že ľudia išli dopredu, smerom od seba k inému, to je vďaka láske i múdrosti, ktorú im dáva Boh do srdca.

Mário Orbán

Kráľovná posvätného ruženca

Ružencom sa obraciame na teba,

Mária, matka Kristova,
a uctievať si ťa v kontemplácii

kolobehu spásy,

v rytmicom viazaní Zdravasov,
ako ruží spletaných do venca
okolo najkrajšej, najčistejšej,
najsvätejšej zo všetkých žien.

Ty si požehnaná, Panna a Matka,

okrášlená stojedinečnými titulmi:

nová Eva,

Stolica múdrosti,

Nepoškvrnená,

Sedembolestná, Nanebovzatá,

Kráľovná nebies,

Matka vteleného Boha,

Matka Cirkvi... Litánie bez konca.

Musíme milovať ruženec,
aby sme si ťa ctili, Mária,
aby sme skutočne prežívali
svoje náboženské cítenie

„v duchu a pravde“,
aby sme svoj život stvárhovali
podľa tvojho ľudského

a vznešeného príkladu, Mária,
aby sme si od teba vyprosili
nebeskú pomoc

v našich každodenných
i osobitných potrebách,
ako aj vo veľkých potrebách

historických drámy,
na ktorej sme účastní.

Prosíme ťa, Mária,

vypros nám od Pána

toľko žiadaný pokoj.

Za pokoj sa modlíme v sladkom

a nalievavom rytme

mariánskeho ruženca

na perách i v srdci.

Aj vy ste sa pri zbere úrody zadávali na malé semienko, z ktorého má na jar vyrásť nová úroda? V každom semienku je ukrytá obrovská sila. Ježiš povedal apoštolom: „Keby ste mali vieru, ako horčičné zrnko...“ (Lk 17,6). V týchto slovách je ponúknutý návod, čo robiť, keď sa ocitneme v stave slabej viery. Kríza viery môže prísť aj v hodine smrti. Jedným z prejavov života je rast. Prejavom duchovného života je vzrast vo viere. Viera, to nie je iba uznanie pravdy všetkého, čo Boh zjavil, je odpoveďou človeka v dialógu s Bohom. Je to život podľa evanjelia. Viera je „áno“ Bohu, aj keď veciam a udalostiam, ktoré na nás Boh dopúšťa, nerozumieme. Mať vieru neznamená len dvíhať oči k nebu a kontemplovať Boha, ale pozrieť dole na svet očami Krista. Mať vieru, to je uzrieť i seba, svoj cieľ a zmysel života. A nakoniec padnúť na kolena, obdivovať a za všetko velebiť Boha.

Niektoby by chcel zvolať, že to pre neho nie je možné a že sa to na začiatku zdá veľmi ťažké. Nesmieme zabudnúť, že k Bohu a k záležitostiam viery treba pristupovať pokorne, ako dieťa k Otcovi, ako Ježiš, keď v evanjeliu poukazuje na pozíciu sluhu k Pánovi. Pán neďakuje sluhovi za to, že vykonal, čo sa mu prikázalo. To je výzva aj pre nás, aby sme urobili všetko, čo sme povinní vykonať, no ešte čosi navyše. Viera je osobné primknutie celého človeka k Bohu. Vyžaduje, aby človek svojím rozumom a vôľou prijal zjavené pravdy, uskutočnené Božími činmi a slovami. Viera je ľudský úkon, ktorý zodpovedá dôstojnosti osoby, neníči, ale háji človeka. Správne je nielen veriť, ale usilovať sa aj poznať a plniť, čo učí Cirkev.

Čo je to za kresťanského politika, ktorý sa oháňa citátmi z písma a šliape po viere a mravoch? Aký je to kresťanský podnikateľ, keď nesvätí nedeľu a iným bráni v svätení? Môžeme hovoriť o kresťanskom rodičovi, ak dáva radu na hriech svojim deťom? A sotva by to bol kňaz, keby mlčal pri hriechoch svojich farníkov.

Stretol som človeka, ktorý začal chodiť do kostola a žiť ako kresťan. Na otázku „prečo“ mi povedal: „Mám kolegu v práci, ktorého som sledoval roky. On o svojej viere mnoho nerozpráva, ale svoju vieru žije.“ Sila viery býva často ukrytá v malom „zrníčku“ každodenných povinností. Svet potrebuje ľudí, ktorí objavia v nich ukrytú silu.

Lubomír Stanček

Ty vieš, že ľudia sú malí, úbohí, že sú opustení, slabí, zraniteľní. Vieš, že mnohé slzy nemá kto utrieť.

Vieš, že nieto väčšieho smútku ako ten, ktorý naplnia nepochopené srdce. Vieš, že pre niektorých sa život stal neznesiteľnou bolesťou. Urob čo môžeš, aby si ľudí pochopil a pomohol im.

Vstúp do ich utrpenia, do ich samoty. Zíď z hory sebestačnosti do údolia opustených a chorých ľudí. Buď dobrý, snaž sa pochopiť nevýslovnú nostalgiiu po šťastí, ktorú niekedy ľudia vyjadrujú obavami a nezmyselnými túžbami.

A nájdeš tak svoje vlastné šťastie. V tvojej samote a slabosti rozkvitnú nádherné okamihy, ktoré ťa prenesú za hranice každodenného života.

Tvoje srdce bude schopné utešiť a objasť všetkých ľudí.

Poslednú útechu možno nájsť iba v láske ku všetkým ľuďom, ktorí žijú v chlade našej ľadovej spoločnosti, riadenej byrokraciou a byrokratmi.

Phil Bosmans „Kľúč štastia“

Sväté omše v 27. týždni cezročného obdobia

9.X. utorok

9.00 + Štefan Šintál a manž. Mária

Sv.omša za účasti kňazov Pezinského dekanátu

10.X. streda

18.00 na úmysel

12.X. piatok

18.00 Za Božiu pomoc

13.X. sobota

18.00 + Lubomír Moravec, rodičia a stará mama

Upratovanie kostola č.d. 101 - 122

14. X. 28. nedeľa v cezročnom období

8.00 za zdravie a Božiu pomoc

9.15 + Mária Macáková

poďakovanie za dožitých 94 rokov

Liturgický kalendár

8.X. pondelok	sv.Pelágia, panna a mučenica
9.X. utorok	sv.Dionýz, biskup a spol.mučeníci
10.X. streda	sv.Daniel Comboni
11.X. štvrtok	bl. Ján XXIII. pápež
12.X. piatok	sv.Mayimilián, biskup
13.X. sobota	sv.Koloman, sv.Eduard

Eucharistia musí zaplaviť môj život.

Pierre Teilhard de Chardin

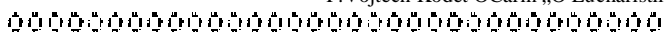
PRAMEŇ A VRCHOL

Nie je celkom ľahké pochopiť myslenie génia, akým nesporne bol francúzsky jezuita, vedec, filozof a teológ Teilhard de Chardin. Svojím spôsobom predbehol svoju dobu o desiatky rokov. Vynieslo mu to zákaz vyučovania na Parížskom katolíckom inštitúte, exil a doživotný zákaz publikovať. V určitom zmysle sa dá o jeho diele hovoriť ako o výnimočnom pokuse o zjednotenie viery a vedy z pohľadu evolúcie.

Vo svojom diele Božské prostredie, ktoré mohlo vyjsť až po jeho smrti, ponúka originálnu syntézu božského s ľudským, pri budovaní Božieho kráľovstva. V tomto úsilí tvorí Eucharistia skutočný prameň, stred i vrchol. Keď kňaz vyslovuje konsekračné slová, ktoré premieňajú chlieb na Kristovo telo, veľké sviatosťné konanie sa v tej chvíli nezastavuje pri tejto miestnej udalosti. Presahuje ju a vŕahuje ju do neustálej duchovnej premeny, ktorá na tejto zemi trvá už od prvej Eucharistie slávanej Kristom a bude pokračovať až do večnosti. Po každom prijímaní v nás síce sviatosťné spôsoby zaniknú, ale Božou silou nás neustále premieňajú. Tak Eucharistia postupne premieňa celý náš život. A premieňa nielen nás, ale i všetko stvorené. Táto premena celého stvorenia posväcuje nás i hmotný svet, takže skrze Krista a v ňom všetko dosahuje svoje posledné určenie.

Na túto ponuku z Božej strany treba odpovedať spoluprácou s Božou milosťou. Pôsobením Eucharistie sa náš život stáva nekonečným a neohraničeným Božím dotykom. Svojím zostúpením až do pekiel a vystúpením do neba Pán naplnil celý vesmír svojou prítomnosťou. Len sa treba naučiť vidieť Boha vo všetkých veciach, ako to učil sv. Ignác z Loyoly, a pod vedením Ducha spolupracovať na jeho diele. Inými slovami: „Ak chceme skutočne pochopiť Eucharistiu, musíme ju vidieť ako prejav onej tajomnej milosti, ktorá nenápadne preniká celý náš život.“ (Karl Rahner)

P.Vojtech Kodet OCarm „O Eucharistii“

Celý mesiac október sa osobitne venujeme oslave nebeskej Matky. Večer čo večer znejú modlitby posvätného ruženca v chrámoch aj v mnohých rodinách. K tejto nevšednej modlitbe je potrebná praktická pomôcka, ktorú nazývame ruženec alebo pátričky. Poznáme ho v tradičnej forme, zhotovený z ohniviek reťaze a zo zrní z dreva alebo zo semien klokoča, dnes už aj z plastu, ale môže mať aj podobu prsteňa.

Vráťme sa o niekoľko storočí späť a pozrime sa na pôvod tejto krásnej a veľavravnej modlitby. V časoch, keď sa mnísi modlievali 150 žalmov, ranokresťanskí predkovia opakovali práve toľko Otčenášov. Aby dodržali tento počet, pri počítaní si pomáhali klinčekmi, ktoré si po jednom pripínali na pás za každým Otčenášom, alebo malými kamienkami, ktoré si po čase priväzovali na šnúročku či remienok.

Od latinského názvu modlitby Otče náš — Pater noster — dostal ruženec názov pátričky.

Prvopočiatky modlitby ruženca siahajú do začiatku 12. storočia. Bol vhodnou pomôckou pre tých, čo nevedeli písať a čítať, teda pre jednoduchých ľudí. Pomáhala im to nahrádzať 150-žalmový žaltár. Keďže bolo v tom čase bežné oslávených ľudí obdarúvať vencom z ruží, veriaci ľud si takto ovenčil svoju nebeskú Matku. Modlitbami jej uvili veniec z ruží — ruženec.

Veľkým šíriteľom modlitby ruženca bol sv. Dominik a jeho spoločníci, ktorí šíрили ruženec v tej podobe, ako sme ho poznali do roku 2002. Namiesto 150 Otčenášov bolo vo všetkých troch ružencoch, v radostnom, bolestnom i v slávnostnom, 150 Zdravasov a 15 Otčenášov.

Tajomstvá posvätného ruženca nám pripomínajú život a skutky nášho Spasiteľa Ježiša Krista od jeho narodenia až po víťazné vzkriesenie i oslávenie, ale aj oslávenie jeho matky, Panny Márie. Ružencovú pobožnosť vhodne dopĺňajú Loretánske litánie.

Veľký význam pripisoval ružencu rakúsky hudobný skladateľ Joseph Haydn, ktorý hovorieval, že najlepšou prípravou na napísanie hudobnej

skladby mu bola práve modlitba ruženca. Aj tirolský hrdina v boji proti Napoleonovi Andrea Hofer sa každý večer modlieval ruženec a neupustil od tohto zvyku ani vtedy, keď mal hostí. Povedal im: „Jedli ste s nami, teraz sa môžete s nami aj pomodliť!“ Cisár Karol V. nevynechal ruženec ani jeden deň. Cisár Fridrich III. vlastnoručne zapísal do Bratstva posvätného ruženca seba, svoju manželku aj syna Maximiliána. Portugalský kráľ Henrich I. dal vytlačiť svoje rozjímania o 15-tich ružencových tajomstvách. Rakúska arcivojvodkyňa Anna zapísala svojho syna Ľudovíta XIV. do Bratstva posvätného ruženca, keď bol ešte v kolíske. Ruženec sa za neho denne modlieval istý dominikán a Ľudovít XIV. zostal tejto modlitbe verný.

Prečo je mesiac október zasvätený Panne Márii prostredníctvom ruženca? Keď sa ruženec po stáročia veľmi úspešne rozvíjal a vzniklo Bratstvo posvätného

ruženca, 7. október bol ustálený ako sviatok tohto bratstva. Uvedený dátum sa zvýraznil roku 1571 za pápeža Pia V., ktorý — keď turecký sultán Súlejman II. tiahol s veľkým vojskom, aby pokoril Európu a zničil v nej kresťanstvo - vyzval celú Cirkev k modlitbe ruženca a nariadil prosebné procesie. Jedna z nich sa konala 7. októbra v Ríme s modlitbami ruženca ku Kráľovnej nebies. Na pamiatku víťazstva nad Turkami pápež Gregor XIII. nariadil, aby sa vo všetkých chrámoch, v ktorých sa nachádza oltár Panny Márie Ružencovej, oslávil tento deň ako sviatok posvätného ruženca Panny Márie Víťaznej. Keď boli roku 1716 Turci porazení pri Belehrade, pápež Klement XI. nariadil pre celú Cirkev na prvú októbrovú nedeľu slávnosť posvätného ruženca. Odvtedy na pamiatku víťazstiev nad Turkmi sa kresťania modlievali ruženec počas celého mesiaca októbra. Pápež Lev XIII. roku 1883 nariadil, aby sa cez celý október konali ružencové pobožnosti. Udržujme túto tradíciu vo svojich srdciach i v mysliach a zachovávajme ju aj pre ďalšie pokolenie ako najlepší prostriedok na dosiahnutie Božej milosti.

E.Toman

R I E K A Dospievajúce dievča sa práve vrátilo z prvej večernej schôdzky s chlapcom. Mama netrpezlivo čakala na dcéru. „Mami,“ spýtalo sa dievča, „ako by si zistila, či si naozaj zamilovaná?“

Mama sa usmiala. Šla k stolíku a zo zásuvky vyťahla zožltnuté výstrižky z časopisu. Podala ich svojej dcére, ktorá čítala; neskutočná láska sa podobá dvom hlbokým riekam, ktoré sa stretnú a spoja, úplne sa zlejú do jednej veľkej rieky. Radosť, šťastie a žiaľ jednej sa stáva radosťou, šťastím a žiaľom tej druhej. Pravá láska nie je unáhlená. Pevne a nesebecky zakorenená rastie naveky"

Tieto myšlienky ma zaujali, keď" ty si ešte nebola na svete," povedala mama. „Vystrihla som si ich a uschovala do stolíka. Mám ich ustavične na pamäti. Za tie roky som sa presvedčila, že je to naozaj pravda"

Milovať neznamená pozeráť sa na seba, ale pozeráť spolu tým istým smerom.

— Antoine de Saint-Exupéry

Bl. Daniele Comboni 10.október

„Alebo Nigrícia, alebo smrť!“ Tento testament si pri smrteľnom lôžku svojho brata zvolil misionár čierneho kontinentu Daniele Comboni. Jeho údelom bola evanjelizácia strednej Afriky od Sahary až po veľké jazerá v Tanzánii, ktorú stredovekí zemepisci nazývali Nigrícia — kraj černocho.

Daniele prišiel na svet ako jedno z ôsmich detí v rodine Luigiho a Domeniky Comboniovcov. Chudobní rodičia sa venovali pestovaniu citrónovníkov, ktoré dali meno ich dedinke Limone na brehu Gradskeho jazera v Taliansku. Chlapec veľmi túžil vstúpiť do seminára, no chudoba mu to nedovolila. Alternatívu poskytovala katolícka škola dona Nicolasa Mazzu pre deti z nemajetných rodín. Keď mal 15 rokov, dostali sa mu do

rúk dejiny japonských mučeníkov od sv. Alojza Liguori. Apoštolská horlivosť misionárov ho natoľko oslovila, že začal snívať o misiách v tejto krajine.

V januári 1849 sa do Talianska vrátil africký misionár Angelo Vinco, bývalý chovanec školy dona Mazzu, aby poprosil o ďalšie posily pre ťažké poslanie evanjelizácie čierneho kontinentu. Po niekoľkých stretnutiach s ním Daniele pochopil, že Afrika čaká naňho. Vedel však, že mu nepostačí iba priemerná duchovná a kultúrna úroveň. Vrhol sa teda na štúdium teológie a získal základy ošetrovateľstva.

Zo všetkých detí Comboniovcov sa iba Daniele dožil dospelého veku a preto rodičia najskôr neboli naklonení

jeho myšlienke na prácu v misiách. „Keby si videla všetku biedu tohto kraja, dala by si Bohu nie Jedného syna, ale sto,“ napísal matke mladý misionár, keď so svojimi spolubratmi po takmer polročnej ceste dorazili do misijnej stanice Santa Croce v dnešnom Sudáne. Tu bývali v hlinených chatrčiach, ktoré kedysi slúžili ako maštal'. Sami si zhotovili nábytok, piekli chlieb a učili sa jazyk kmeňa

Dinka. Sotva mesiac po príchode zomrel prvý z misionárov, don Francesco Oliboni. Pri jeho lôžku vyslovil otec Comboni svoj testament: „Alebo Nigrícia, alebo smrť.“ Ten však mohol splniť až neskôr. Nezniesiteľné podmienky prinútili skupinu vrátiť sa do Talianska. Zdalo sa, že misia nemala úspech. No Daniele Comboni sa nechcel vzdať myšlienky na obrátenie Afričanov. Roku 1864 pri modlitbe dostal nápad, ako pokresťaniť čierny kontinent. Vo svojom pláne, ktorý neskôr spísal, navrhol prípravu domorodých misionárov a globálnu pastoráciu, ktorá by sa neobmedzovala iba na sever kontinentu, ako to bolo doposiaľ, ale znamenala by spoluprácu so všetkými kongregáciami pôsobiacimi v Afrike. Tento projekt priaznivo prijal pápež Pius IX. aj Prvý vatikánsky koncil. Roku 1867 založil o. Comboni Ústav pre misie v strednej Afrike a o päť rokov neskôr kongregáciu comboniánskych misionárov, ktoré sa venovali výhradne apoštolátu v Afrike. Comboni sa vrátil do misií roku 1873. Jeho stanice sa stali útočiskom pre otrokov, ktorí utiekli zo zajatia. Misionári im dali vzdelanie. Jeden z nich - Daniel Sorur - sa dokonca stal kňazom a základným kameňom domorodej cirkvi. Daniele Comboni bol vysvätený za biskupa a pápež Pius IX. ho vymenoval za apoštolského vikára pre strednú Afriku. V úrade pôsobil iba štyri roky. Zomrel 10. októbra 1881 vo veku 50 rokov, no jeho dielo je živé aj dnes.

KATARINA ŽÁKOVÁ

www.vistuckespektrum.sk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku